

Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Programı : Türk Dili ve Edebiyatı
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Shurubu Kayhan
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – Kasım 2020

KISA ÖZET

HALEP TÜRKMENLERİ İLE KAŞKAY TÜRKLERİNİN HALK KÜLTÜRÜ UNSURLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Ceyhun Bağ

Halep Türkmenleri ile İran'ın Şiraz'a bağlı Firuzabad ve Ateşkadeh bölgesinde yaşayan Kaşkay Türklerinin halk kültürüne ait âdetlerinin uygulanışındaki unsurlar ele alınmış olup, yeri geldikçe Anadolu ve Türk kültür coğrafyasından örneklemelerle kültür birliği üzerinde de durulmuştur. Ayrıca bu unsurların sözlü kültüre nasıl yansıdığı araştırmamızın konusunu oluşturmaktadır.

Halep Türkmenleri ve Kaşkay Türklerinin kültürel unsurlarının tespit edilmesinde gözlem, soru – cevap yöntemi, gerektiği yerlerde rehber kullanma yöntemlerine başvurulmuştur.

Araştırmamızın amacı, Kaşkay Türkleri ile Halep Türkmenlerinin doğum, evlilik ve ölüm geleneklerinin karşılaştırılması, bu geleneklerde yaşatılan halk inançlarının geçmiş dönem inançlarıyla kıyaslanması ve kaynağının araştırılması, bu uygulamaların yorumlanmasıyla birlikte karşılaştırma yöntemi gereği her iki bölgede yaşayan toplumun kendi arasında karşılaştırmaya tabii tutulması ve gerek Anadolu sahası gerekse diğer Türk topluluklarıyla karşılaştırma yapılarak benzer ve farklı yönlerine işaret edilmesidir. Ayrıca her iki bölge toplumunda günlük hayata dair uygulama ve inançların etki alanı belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda ise, Halep Türkmenleri ile Kaşkay Türklerinin halk kültürlerine ait unutulmuş, değişime uğramış ve yaşatılmaya devam eden unsurlar tespit edilerek, Türk topluluklarına ait ortak kültürel değerleri ortaya çıkaracak ve tarihsel süreç içerisinde inançsal bazda oluşan değişim sonucu kadim Türk inancı ile arasında benzerlik ve süreklilik olup olmadığı ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İran Türkleri, Kaşkaylar, Suriye, Halep Türkmenleri, halk kültürü

University : İstanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Education
Department : Turkish Literature and Language
Programme : Turkish Literature and Language
Supervisor : Asst. Prof. Shurubu Kayhan
Degree Awarded and Date : Master – November 2020

ABSTRACT

COMPARİSON OF THE FOLK CULTURE ELEMENTS OF ALEPPO TURKMENS AND QASHQAI TURKS

Ceyhun Bağ

The elements of the practice of the folk culture of Aleppo Türkmens and Qashqai Turks living in Shiraz, Firuzabad and Ateşkaddeh regions of Iran werw discussed, and cultural unity was also emphasized with examples from Anatolian and Turkish cultural copraphy. In addition, how these elements reflect on oral culture constitutes the subject of our Research.

Observations, questioning-answering methods and when its necessary using of local companions were used in determining the cultural elements of Qashqais and Aleppian Turkmens.

The purposes of our research were comparing the birth, marriage and death traditions of Qashqai Turks and Aleppian Turkmens; comparison of the folk beliefs of today and the past under these traditions and investigating their source; pointing out similar and different aspects of their folk cultures by making comparisons between these two regional communities and also comparing them to the Anatolian and other Turkish communities as a result of the comparison method while interpreting these practices. Additionally, the impact area of daily life practices and beliefs in both regional communities was tried to be determined.

The results of this study will be revealing the similarities and continuity between the ancient Turkish beliefs and Aleppine Turkmens- Qashqai Turks as a result of the change occurred on a religious basis in the historical process while determining the forgotten, transformed or continuing elements of the folk cultures of them and revealing the common cultural values of Turkish communities.

Key Words: Iran Turks, Qashqais, Syria, Aleppian Turkmens, folk culture